

A tanár szakosok szakdolgozattal kapcsolatos követelményei a földrajz osztatlan tanárképzésben – 2020-tól

Szakmódszertani témájú szakdolgozatok követelményei

1. Tartalmi követelmények

1.1. A szakdolgozat témája

A szakdolgozat témájának az előzetes témabejelentő lapon szereplővel meg kell egyeznie. Mivel a témabejelentő lapon csak munkacím szerepel, a végleges címnek azzal nem kell teljesen megegyeznie. A címet a témabejelentéskor és a végleges dolgozatban is a témavezetőnek jóvá kell hagynia.

A témának mind szakmódszertani, mind diszciplinális dolgozat esetén a földrajztanári mesterséggel összefüggőnek kell lennie.

1.2. Önálló munkavégzés

A hallgatónak a szakdolgozatban nem csupán (és nem elsősorban) a már meglévő forrásokat kell feldolgoznia, hanem **önálló munkát** is kell végeznie. Ez lehet:

- még nem publikált új szakmetodikai információk, adatok összegyűjtése;
- szakmai ismeretanyag metodikai elemzése;
- szakmai ismeretanyag metodikai értékelése;
- új szakmódszertani nézetek kifejtése és indoklása;
- a szaktudományos ismeretanyag szakmódszertani nézőpontú feldolgozása;
- ötlet- vagy feladattár összeállítása valamely képzési terület fejlesztéséhez.

1.3. A szakdolgozat kötelező tartalma

A szakdolgozatnak minden esetben kell tartalmaznia a következő részeket:

- külső és belső borító;
- címlap;
- eredetiségi nyilatkozat (kitöltött nyomtatvány eredeti aláírással);
- témavezetői nyilatkozat (kitöltött nyomtatvány eredeti aláírással);
- tartalomjegyzék;
- bevezetés, azaz célkitűzés (metodikai problémafelvetés, a szakdolgozat készítésének célja, a megvalósítás módjai);
- a téma szakirodalmának rövid áttekintése;
- témakifejtés;
- összegzés (probléma megválaszolása, összefoglalása a célkitűzésekben megfogalmazott dolgok megvalósításának, rövid szakmai összegzés, önreflexió);
- a felhasznált és a témához kapcsolódó bővebb szakirodalom jegyzéke (hogyan meggyőzze az olvasót az ismeretéről);
- ábra- és képjegyzék;

- mellékletek jegyzéke.

2. Formai követelmények

2.1. A szakdolgozat példányszáma

- Az **önálló tanári szakdolgozatot 2 kinyomtatott példányban** kell leadni. Egy példányt az eredeti ábrákkal és képekkel ellátva kell elkészíteni és (könyvkötő által) kemény fedéllel bekötve kell leadni az illetékes kar tanulmányi osztályán. A hátsó borítón kell borítékban/zsebben elhelyezni **elektronikus formátumú** dolgozatot (DVD-re írva). A dolgozat a védelem után a TTK FFI Földrajz szakmódszertani csoportjánál marad. A második példány a hallgatóé, az lehet spirálozott kötésű is. A dolgozatot a Tanárképző Központ által üzemeltetett elektronikus felületre is **fel kell tölteni** pdf-formátumban.
- **Diszciplináris szakdolgozat** esetén a tanári vonatkozású fejezetet egy plusz, külön példányban is el kell készíteni spirálozott kötéssel. Ebben az esetben is a hátsó borítón kell borítékban vagy zsebben elhelyezni az **elektronikus formátumú** dolgozatot (DVD-re írva). A tanári dolgozatrészt el kell juttatni a Földrajz szakmódszertani csoporthoz.

2.2. A szakdolgozat terjedelme

- **Önálló szakmódszertani téma** esetén a szakdolgozat terjedelme **minimum 75.000 karakter** (címoldal, ábrák, képek, térképek, adatsorok, jegyzetek, lábjegyzetek, függelék és mellékletek nélkül!). A maximális terjedelem kb. 150 000 karakter, amit a konzulens tanár a téma figyelembevételével módosíthat.
- A **diszciplináris szakdolgozatnak** a téma földrajztanítással kapcsolatos fejezetet is kell tartalmaznia, praktikusán ez az utolsó, önálló fejezet(ek). A fejezet terjedelme minimum 10, maximum 20 oldal (kiegészítő elemek nélkül).

2.3. Javasolt formai paraméterek

- Betűtípus: Times New Roman
- Betűméret: alapszövegben: 12, főcímek 14; kiegészítő szövegben (pl. táblázat, szemelvény, ábraalírási): 11
- Sortávolság: alapszövegben: 1,5, kiegészítő szövegben: 1
- Oldalbeállítás (margók): alul, felül, jobb oldalon: 2,5 cm, bal oldalon: 3 cm
- Címek és kiemelések félkövér és dőlt betűkarakterekkel (aláhúzás csak indokolt esetben)
- Kétoldalas nyomtatás lehetséges (ebben az esetben a margóbeállításokra figyeljen!)
- Az oldalakat a lap alján középen kell számozni; a dolgozat 1. oldalát nem kell számozni, de az oldalak számába bele kell számítani.

2.4. Tartalomjegyzék

Javasolt a tartalomjegyzéket a dolgozat elején elhelyezni. Tartalmaznia kell a fő- és az alfejezetek címeit oldalszámokkal együtt.

2.5. A dolgozat tagolása

A szakdolgozatot fejezetekre és alfejezetekre kell osztani, amiket számozni szükséges. Javasolt a decimális számozás alkalmazása (pl. 1. 1.1. 1.1.1.).

A főbb új gondolatok mindig új sorban (sorkihagyással) vagy új bekezdésben kezdődjenek, az összetartozó tartalmi egységek viszont egy szövegtömbben legyenek.

2.6. Táblázatfeliratok

Dőlt (11-es méretű) betűvel, mindig a táblázat alatt az alábbi formában:

Megnevezés	Városok		Rurális térségek	
	1990	2010	1990	2010

3. táblázat. A háztartások bevételei és kiadásai Mongóliában (%)

(Forrás: *Mongolian Economy and Society in 2011. Statistical Yearbook, Ulanbaatar, 2013. 124–125. pp.*)

2.7. Ábra-, kép-, térkép aláírások

Dőlt (11-es méretű) betűvel, mindig az ábra, kép vagy táblázat alatt az alábbi javasolt formában:

20. ábra. A városi turizmus stratégiai szerepe a helyi gazdaságban (Page, S. 1995 nyomán)

2.8. Szövegekői hivatkozások ábrákra, képekre, térképekre, táblázatokra és melléletekre

Az ábra, a kép, a térkép, a táblázat, a melléklet számának a szövegben zárójelben dőlt betűvel kell szerepelnie az aktuális mondat után. Pl. „A mikrokörzetek figyelembevételével a Szatmári-síkság három nagyobb régióra osztható (3. ábra).”

A kisméretű ábrákat, képeket, térképeket, táblázatokat célszerű a szöveg között elhelyezni. Javasolt úgy beilleszteni a szövegbe, hogy a lehető legközelebb legyenek ahhoz a szövegrészhez, amelyhez logikailag tartoznak, általában az azt követő szövegtömb alá. A nagy méretű (A4 vagy annál nagyobb) ábrákat, képeket, térképeket és táblázatokat célszerű mellékletként a dolgozat végére helyezni.

Abban az esetben, ha a dolgozathoz sok melléklet kapcsolódik (pl. mérési jegyzőkönyvek, kérdőívek adatsorai, feladattár), akkor azoknak a kevésbé fontos részét célszerű feltölteni valamely elektronikus felületre (pl. <https://drive.google.com/drive/folders/1cfdk-a4gZnZYNX71E-ftgqQuJKUN1kjm?usp=sharing>) és e mellett a DVD mellékletre is felmásolni.

2.9. Hivatkozások más műre

A szövegben minden esetben szerepelnie kell a más műre való hivatkozásnak, ha a hallgató egy gondolatot más műből vesz át.

A hivatkozás javasolt formája:

A szövegben az aktuális mondat vagy mondatrész után zárójelben az idézett mű szerzője(i), évszáma és oldalszáma (ha nem általánosan érvényes gondolatról, hanem egy konkrét helyen megjelenő dologról van szó). Pl. „...Mivel a jelenlegi országkép a tömegturizmust gerjeszti (Horváth Á. – Sándor J. 2014. pp. 245–253.), így ...”

Csak gyakori hivatkozások esetén praktikus az idézett mű irodalomjegyzékben szereplő sorszámának használata. Pl. „Mivel az országkép a tömegturizmust gerjeszti (24. pp. 245–253.), így ...”

Amennyiben a hivatkozás magyarázatot is kíván, azt célszerű lábjegyzetben szerepeltetni. Pl. „Lélekszámuk (500–2000 fő) alapján e települések többnyire a közepes-nagy falvak kategóriába tartoznak.”⁷

⁷ A román szakirodalomban általában az 1500-nál nagyobb lélekszámú...

2.10. Helyesírás

A helyesírási hibák rontják a dolgozat értékét. A földrajzi nevek helyesírásában a Magyar helyesírás szabályai iránymutatásai mérvadóak. Javasolt tanulmányozni az alábbi kiadványt is: *Fábián P. – Földi E. – Hőnyi E.: A földrajzi nevek helyesírása* (Akadémiai Kiadó, Budapest, 1998, 131 p.)

2.11. Az irodalomjegyzék formai követelményei

Az irodalomjegyzéket a szerzők szerinti abc-sorrendben kell összeállítani és sorszámokkal is el kell látni. Az irodalomjegyzék 10-es betűmérettel készüljön.

Az irodalomjegyzék javasolt formája:

1. *Cholnoky J.* (1936): Magyarország földrajza. A Föld és élete VI. – Franklin Társulat, Budapest, 530 p.
2. *Jankovich I.* (1974): Adatok a Börzsöny hegység DNY-i peremének rétegtanához – A MÁFI Évi Jelentése 1972-ről, Budapest, pp. 23–26.
3. *Jónás I.* (1999): Földrajztanítás a szakközépiskolákban – In: Vizsgatárnyak, vizsgamodellek II. Földrajz – OKI, Budapest, pp. 63–78.
4. *Perczel Gy.* (szerk., 1996): Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza – ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 653 p.
5. *Self, S. – Wright, J. V.* (1983): Large wave-forms of the Fish Canyon Tuff, Colorado – *Geology* 11. pp. 443–446.

A szerzők nélküli irodalmat a betűrendes jegyzék után kell tenni, ugyancsak abc-rendbe szedve. Az internetről származó hiteles irodalmakat külön, az irodalomjegyzék végén kell feltüntetni.

2.12. A szakdolgozat borítólapjai

Külső borítólapja

SZAKDOLGOZAT
hallgató neve földrajz-xxx szakos hallgató osztatlan tanári mesterszak
évszám

Belső 1. oldala

Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar Földrajz- és Földtudományi Intézet Földrajz szakmódszertani csoport	
SZAKDOLGOZAT CÍM	
Témavezető: tanár neve titulusa	Készítette: hallgató neve földrajz-xxx szakos hallgató osztatlan tanári mesterszak
Budapest, évszám	

Diszciplináris szakdolgozatok esetében is a fentebb ismertetett formai követelményekhez kell igazodni.

Budapest, 2020. január 23.

dr. Makádi Mariann